

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CANLLAWIAU, DOGFENNU

Canllawiau Deddf Caffael 2023: trothwyon

Mae'r canllawiau hyn yn ymdrin â'r trothwyon yn Neddf Caffael 2023. Mae gwybodaeth am y trothwyon yn Neddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 ar gael ar ddiwedd y ddogfen.

Cyhoeddwyd gyntaf: 16 Gorffennaf 2024

Diweddarwyd ddiwethaf: 16 Gorffennaf 2024

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

Beth yw trothwyon?

Fframwaith cyfreithiol

Pwyntiau allweddol a bwriad y polisi

Diffiniad o dermau

Canllawiau eraill

Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Beth yw trothwyon?

1. Mae'r rhan fwyaf o'r darpariaethau yn Neddf Caffael 2023 ('y Ddeddf') yn gymwys i gontractau cyhoeddus yn unig (fel y'u diffinnir yn adran 3). Dim ond pan nad yw wedi'i esemptio (fel yr amlinellir yn Atodlen 2) a bod ganddo werth amcangyfrifedig (gan gynnwys TAW) nad yw'n llai na'r trothwyon a amlinellir yn Atodlen 1 y mae contract yn cael ei hystyried yn gontract cyhoeddus. Mae adran 123 o'r Ddeddf, sef 'Dehongli', yn esbonio bod cyfeiriad at swm sy'n daladwy neu wedi'i dalu, yn dderbyniadwy neu wedi'i dderbyn, neu i'w dalu neu ei dderbyn o dan gontract yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw swm sy'n ddarostyngedig i TAW (defnyddir y termau 'derbyniadwy' ac 'wedi'i dderbyn' i adlewyrchu'r ffordd wahanol mae contractau consesiwn yn cael eu prisio). Felly, mae'r trothwyon hyn yn hanfodol wrth sicrhau bod awdurdodau contractio yn deall pryd y mae angen iddynt gydymffurfio â'r darpariaethau safonol yn y Ddeddf.

2. Mae contractau penodol sydd â gwerth contract o dan y trothwyon yn Atodlen 1 yn ddarostyngedig i'r darpariaethau ar gyfer contractau o dan y trothwy isod yn Rhan 6 o'r Ddeddf. Am ragor o wybodaeth, gwelwch baragraffau 14–16 isod a'r canllawiau ar wahân ar gontractau sydd o dan y trothwy.

Beth yw'r fframwaith cyfreithiol sy'n rheoli trothwyon?

3. Nodir y trothwyon cymwys yn Atodlen 1 i'r Ddeddf a gellir eu grwpio mewn tri phrif gategori:

- Y rhai sy'n cyd-fynd â chytundebau rhyngwladol
- Contractau amddiffyn a diogelwch (er nad yw'r rhain yn berthnasol i awdurdodau datganoledig Cymru), a

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

c. Contractau cyffyrddiad ysgafn.

4. Rhaid i awdurdodau datganoledig Cymru ystyried y trothwyon canlynol hefyd:

- a. Contractau hysbysadwy o dan y trothwy (gwelwch baragraffau 14–16 isod a'r canllawiau ar wahân ar gontractau o dan y trothwy)
- b. Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 a rheoliadau. Pan ddaw'r ddeddfwriaeth hon i rym bydd dyletswyddau penodol yn berthnasol i gontractau sydd dros y trothwyon hyn (gwelwch ddiwedd y ddogfen am ragor o wybodaeth).

5. Fel yr eglurwyd yn fanylach ym mharagraff 10 isod, mae'r trothwyon yn y Ddeddf wedi cael eu diweddarau ers hynny i gyd-fynd â rhwymedigaethau rhyngwladol y DU ar gaffael cyhoeddus. Nodwyd y trothwyon diwygiedig yn **Nodyn Polisi Caffael 11/23** ac maent yn cael eu nodi isod hefyd. Bydd y Ddeddf yn cael ei diweddarau pan ddaw i rym i sicrhau bod y trothwyon diwygiedig yn cael eu hadlewyrchu.

Pwyntiau allweddol a bwriad y polisi

Cytundebau rhyngwladol

6. Mae gan y DU ddyletswydd i roi mynediad i'w marchnadoedd caffael cyhoeddus i gyflenwyr o wladwriaethau y mae ganddi gytundeb masnach perthnasol gyda nhw (dim ond mewn perthynas â'r telerau y cytunwyd arnynt yn y cytundeb masnach y mae'r ddyletswydd hon yn berthnasol). Rhestrir y cytundebau masnach hyn yn Atodlen 9 i'r Ddeddf.

7. Mae trothwyon y DU yn ei chytundebau masnach perthnasol naill ai'n cyd-fynd â'r trothwyon yn Atodlenni'r y DU i Gytundeb Sefydliad Masnach y Byd ar Gaffael gan Lywodraethau. Yn unol â hynny, mae'r DU yn parhau i gydymffurfio

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

â'i rhwymedigaethau rhyngwladol drwy alinio'r trothwyon perthnasol yn y Ddeddf â throthwyon y DU yn y Cytundeb ar Gaffael gan Lywodraethau (GPA).

8. Mae trothwyon y DU mewn Hawliau Arbennig Tynnu Arian (SDRau). Bob dwy flynedd mae'n ofynnol i'r DU ddarparu ei throthwyon SDR ar gyfer y GPA mewn Sterling. Wedyn mae'r trothwyon diwygiedig yn dod i rym ar 1 Ionawr bob blwyddyn eilrif. Mae hyn er mwyn addasu ar gyfer amrywiadau arian cyfred.

9. Er mwyn sicrhau bod y Ddeddf yn parhau i gyd-fynd â throthwyon y DU yn y GPA mewn sterling, mae Atodlen 1 yn cynnwys pŵer i awdurdod priodol (un o Weinidogion y Goron, Gweinidogion Cymru neu un o adrannau Gogledd Iwerddon) ddiweddarau trothwyon perthnasol yn y Ddeddf drwy offeryn statudol. Cyhoeddir Nodyn Polisi Caffael bob dwy flynedd i gadarnhau'r trothwyon newydd mewn sterling.

10. Mae'r trothwyon a restrir yn rhesi 4, 6 a 9 i 12 yn Atodlen 1, paragraff 1(1) yn cyfateb i drothwyon y DU yn y GPA mewn sterling ar gyfer y cyfnod 1 Ionawr 2022 hyd at 31 Rhagfyr 2023. Roedd y trothwyon hyn ar waith pan gafodd y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol ar 26 Hydref 2023. Bydd y trothwyon hyn yn cael eu diweddarau pan ddaw'r Ddeddf i rym i sicrhau eu bod yn parhau i gyd-fynd â throthwyon y GPA a gafodd eu diweddarau ar 1 Ionawr 2024. Er mwyn cyfeirio atynt yn hawdd, mae'r trothwyon diwygiedig wedi cael eu hamlinellu yn y tabl isod:

Math o gontract	Trothwyon (gan gynnwys TAW): 1 Ionawr 2024 hyd at 31 Rhagfyr 2025
Contract gweithiau cyfleustodau	£5,372,609
Contract cyfleustodau nad yw'n gontract gwaith, contract	£429,809

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Math o contract**Trothwyon (gan gynnwys TAW): 1 Ionawr 2024 hyd at 31 Rhagfyr 2025**

amddiffyn a diogelwch neu contract cyffyrddiad ysgafn.

Contract gweithiau a gwasanaethau consesiwn £5,372,609

Contract gwaith £5,372,609

Contract ar gyfer cyflenwi nwyddau neu wasanaethau (a all fod yn contractau cymysg sy'n cynnwys rhai elfennau gwaith) i awdurdod llywodraeth ganolog nad yw yn unrhyw res arall. £139,688

Contract ar gyfer cyflenwi nwyddau neu wasanaethau (a all fod yn contractau cymysg sy'n cynnwys rhai elfennau gwaith) i awdurdod llywodraeth is-ganolog nad yw yn unrhyw res arall. £214,904

Contractau cyffyrddiad ysgafn

11. Mae Atodlen 1 yn rhoi pŵer i ddiweddarau'r trothwyon ar gyfer contractau cyffyrddiad ysgafn. Nid yw'r trothwyon hyn yn cael eu pennu gan y GPA ac felly nid ydynt yn cael eu newid bob dwy flynedd.

12. Mae Atodlen 1, fodd bynnag, yn caniatáu i drothwyon contractau cyffyrddiad ysgafn gael eu diweddarau at ddibenion gwahanol; er enghraifft i ganiatáu ar gyfer chwyddiant neu adlewyrchu blaenoriaethau sy'n newid ar gyfer contractau yn y categori hwn.

13. Pan fydd contract cyffyrddiad ysgafn hefyd yn contract consesiwn, mae'r

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

trothwy uwch a ddefnyddir ar gyfer contractau consesiwn yn berthnasol. Mae'r trothwy hwn yn parhau i gyd-fynd â throthwy GPA y DU ar gyfer gwasanaethau adeiladu, sef 5,000,000 SDR (£5,372,609 ar hyn o bryd) ac mae'n cael ei ddiweddarau bob dwy flynedd.

Math o contract	Trothwy (gan gynnwys TAW)
Contractau Cyffyrddiad Ysgafn	£884,720
Contractau consesiwn cyffyrddiad ysgafn	£5,372,609 (1 January 2024 to 31 December 2025)
Pob contract cyffyrddiad ysgafn arall	£663,540

Contractau hysbysadwy sydd o dan y trothwy yng Nghymru

14. Mae adran 87 o'r Ddeddf yn cynnwys pŵer i Weinidogion Cymru ddiweddarau'r trothwy ariannol ar gyfer contract hysbysadwy sydd o dan y trothwy drwy offeryn statudol. Mae Gweinidogion Cymru wedi arfer y pŵer hwn drwy Reoliad 47(3) o Reoliadau Caffael (Cymru) 2024, sy'n golygu, ar gyfer awdurdodau datganoledig Cymru, fod 'contract hysbysadwy sydd o dan y trothwy' yn gcontract a reoleiddir sydd o dan y trothwy ac iddo werth amcangyfrifedig dros £30,000 (gan gynnwys TAW).

15. Bydd y trothwy hwn yr un mor berthnasol yng Nghymru i awdurdodau llywodraeth ganolog ac awdurdodau nad ydynt yn awdurdodau llywodraeth ganolog. Mae hyn yn golygu y bydd unrhyw gcontract sydd â gwerth dros y gwerth hwn yn ei gwneud yn ofynnol i hysbysiad manylion contract gael ei gyhoeddi gan holl awdurdodau datganoledig Cymru.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

16. Fodd bynnag, os yw awdurdod llywodraeth ganolog Cymru yn caffael o dan drefniant caffael a gedwir yn ôl, fel Fframwaith neu Farchnad Ddeinamig a sefydlwyd gan Wasanaethau Masnachol y Goron, er enghraifft, yna'r trothwy a fyddai'n berthnasol yw £12,000 (gan gynnwys TAW).

Diffiniad o dermau

17. Mae Atodlen 1 o'r Ddeddf yn diffinio'r ymadroddion canlynol a ddefnyddir yn Atodlen 1 a thrwy gydol y Ddeddf:

Awdurdodau llywodraeth ganolog

Gweinidogion Cymru a phob un o'r endidau (a'u hollynwyr) a restrir yng ngholofnau 1 neu 2 o'r Tabl yn Atodlen 2 i Reoliadau Caffael (Cymru) 2024 (mae Atodlen 1 o'r Ddeddf yn cynnwys rheoliad sy'n gwneud pŵer sy'n caniatáu i awdurdod priodol restru'r awdurdodau contractio hynny sy'n 'awdurdodau llywodraeth ganolog').

Gwaith cyflawn

Strwythur gweithredol sy'n deillio o wneud y gwaith.

Cytundeb ar Gaffael gan Lywodraethau (GPA)

ystyr y 'Cytundeb ar Gaffael gan Lywodraethau' ('y GPA') yw'r Cytundeb ar Gaffael gan Lywodraethau a lofnodwyd ym Marrakesh ar 15 Ebrill 1994, fel y'i diwygiwyd o bryd i'w gilydd.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Awdurdod llywodraeth is-ganolog

Awdurdod contractio nad yw'n:

- awdurdod llywodraeth ganolog, nac yn
- cyfleustod preifat nac ymgymeriad cyhoeddus.

Gwaith

Y gweithgareddau sy'n dod o fewn y codau'r Eirfa Gaffael Gyffredin a restrir yn Atodlen 3 i Reoliadau Caffael (Cymru) 2024 (mae Atodlen 1 o'r Ddeddf yn cynnwys pŵer i wneud rheoliadau sy'n caniatáu i awdurdod priodol restru'r categorïau hynny o weithgareddau sydd i'w hystyried yn 'waith' at ddibenion diffinio 'contract gwaith').

Contract gweithiau

Contract mai ei brif bwrpas yw naill ai:

- cyflawni 'gwaith' (gweler y diffiniad uchod) o dan y contract hwnnw (boed yn arwain at waith cyflawn ai peidio), neu
- hwyluso cyflawni gwaith o dan drefniant ar wahân, pan fwriedir i'r gwaith hwnnw arwain at waith cyflawn sy'n cydymffurfio â manylebau a nodir yn y contract hwnnw.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

Pa gyngor arall sy'n arbennig o berthnasol i'r maes hwn?

- Canllawiau ar gaffael wedi'i gwmpasu
- Canllawiau ar gontractau esempt
- Canllawiau ar gontractau o dan y trothwy

Lle gallaf gael rhagor o wybodaeth neu hyfforddiant?

- [PPN 11/23: Trothwyon Newydd](#)

Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023

18. Mae [Deddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus \(Cymru\) 2023](#) ('Deddf SPPP') yn rhoi dyletswydd caffael cymdeithasol gyfrifol ar awdurdodau contractio Cymru, fel bod:

“ Rhaid i awdurdod contractio geisio gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ei ardal drwy gynnal caffael cyhoeddus mewn ffordd gymdeithasol gyfrifol ”

(Adran 24(1))

19. Mae'r diffiniad o gontract cyhoeddus yn Neddf Partneriaeth Gymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (Cymru) 2023 yn ehangach na'r diffiniad yn y Ddeddf Caffael, heb unrhyw gyfeiriad at drothwyon (gweler adran 21 o'r Ddeddf SPPP) ariannol.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).

20. Mae'r Ddeddf SPPP yn gosod dyletswyddau ychwanegol (camau rhesymol ac adrodd) ar awdurdodau contractio mewn perthynas â chategori o gaffaeliadau a elwir yn 'gontractau rhagnodedig'. Diffinnir y rhain (adran 24(8)) fel 'contract adeiladu mawr', contract allanoli gwasanaethau ac unrhyw gontract cyhoeddus arall â disgrifiad a ragnodir gan Weinidogion Cymru. Mae contract adeiladu mawr, y bydd angen i Awdurdodau Datganoledig Cymru fod yn ymwybodol am gontractau o'r fath pan ddaw'r ddeddfwriaeth hon i rym, yn gontract cyhoeddus sy'n gontract gwaith gyda gwerth amcangyfrifedig heb fod yn llai na £2,000,000 yn cynnwys TAW.

21. Mae'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Ddeddf SPPP yn nodi mai bwriad polisi Gweinidogion Cymru oedd estyn y diffiniad o gontractau rhagnodedig, drwy reoleiddiadau, i gynnwys contractau dros y trothwy, wedi'i gysylltu â'r Ddeddf Caffael.

22. Bydd categori pellach o 'gontractau cofrestradwy' hefyd yn cael eu diffinio mewn rheoliadau. Rhaid cynnwys manylion y contractau hyn mewn cofrestr contractau cyhoeddus (adran 40). 23. Mae'r diffiniadau ar gyfer 'gwaith' a 'chontract gweithiau' yn y Ddeddf SPPP wedi cael eu diwygio gan Reoliadau Caffael (Cymru) 2024 (Rheoliad 46(3)(b) ac (c) mewn perthynas â Deddf Caffael 2023 ('y Ddeddf'), i adlewyrchu'r diffiniadau sydd wedi'u cynnwys yn y Rheoliadau hyn a'r Ddeddf. 24. Darperir rheoliadau a chanllawiau ar wahân ar y Ddeddf SPPP a fydd yn darparu rhagor o wybodaeth am yr uchod

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://www.llyw.cymru/canllawiau-deddf-caffael-2023-trothwyon-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf. Gwybodaeth am [hawlfraint](#).